

Nakakadiri ~ Isang Gotiko Epiko

ni GE Graven

Kabanata III

Abbaye des Gardiens ~ Auvergne Province ~ Central France

~Ang Gardiens Abbey ay isang monasteryong napapaderan sa ibabaw ng isang malaki at mabatong burol na nakatambak sa ibabaw

ang mga ligaw na lupain ng gitnang Pransya. Sa ilalim ng Abbey, isang masalimuot na labirinto ng mga katakumba ang nakausli sa mga pusod ng burol. Si Prayle Ivan Gogu, na nakatatanda sa mga kapatid na pulubi ng Gardiens, ang umako ng responsibilidad para sa mga katakumba sa kanyang pagdating sa Abbey mahigit isang dekada na ang nakalilipas; at sa panahong iyon, ang malaking libingan ay naging isang uri ng mabatong penitensiya na mabigat na nakabibigat sa kanyang puso. Ang kanyang magaspang na damit ay bumubulong sa mga habing daanan habang siya ay nagmamadali, nananatiling tuwid at patuloy na naglalakbay pababa. Karamihan sa mga prayle ay bihirang maglakas-loob na pumunta sa ganitong kalalaliman—ang kakaunting hanay ng mga tuyong sulo na nakasuksok sa mabatong pader ay nagpapakita ng ebidensya ng hindi pa nagamit noon. Ang daanang gawa sa tisa ay walang mga sanga-sangang daluyan ng tubig at ang hungkag na ugat ay bumubulusok sa lupa na parang isang daan na may itim na ladrilyo patungo sa Impiyerno.

Bumagsak ang mga yabag ng talampakan ng sandalyas ni Ivan , dahil wala nang ibang alingawngaw mula sa mga ito ang umalingawngaw sa magaspang at inukit na mga pader na bato. Sa kanyang patuloy na pagbaba, ang hangin ay naging makapal at lumamig—ang masangsang na amoy ng kalawang na bakal at basang bato ay mabigat na nakabitin sa

ang patuloy na pababa na daanan. Ang masisikip na pader na bato ay lalong nagtagpo habang ang landas ay matarik at kumikipot. Ang kanyang tanglaw ay nagpapakita ng higit pa sa basang sahig ng daanan, na natatakpan ng kondensasyon. Hawak ang tanglaw sa isang kamay, at ang kanyang iba pang mga daliri ay nakasunod sa kabilang pader, binagalan ni Ivan ang kanyang paghikbang sa isang maingat at sinadyang serye ng paikling mga hikbang upang maiwasan ang pagkadulas sa ibabaw ng kumikinang na granite na landas.

Ang tanging layunin ng pabulusok na tunel ay ang pag-access sa isang bukal ng tubig-tabang sa ilalim ng lupa at magbigay ng dalisay at saganang suplay ng tubig sa mga catacomb ng Abbey kahit para sa iba. ang pinakamahirap na mga panahon ng paggawa ng alak. Dahil dito, at napakalalim sa ilalim ng maaraw na gilid ng burol, ang lagusan ay bumaling sa isang bukas at malaking hukay ng mga hindi regular na bato at makinis na mga ibabaw na nasira ng mga siglo ng natural na erosyon. Sa kalaunan, ang daanan ng ilaw ng sulo ay walang nakitang makapagbibigay-liwanag. Tinawag ng mga monghe ng Gardiens ang madilim at liblib na lugar na ito, ang Butas ng Balon. Isang malalim na hukay na may lining na bato ang naghati sa hukay, na nagpapaagos ng isang mabilis ngunit tahimik na bukal sa ilalim ng lupa.

Mula sa kadiliman ng Butas ng Balon, isang ungol ang umalingawngaw sa lagusan. Ang boses ay boses ng isang bata ngunit, ang sigaw na ito ay nagdadalamhati sa sakit ng panghabambuhay na paghihirap. Isa pang hikbi ang kumawala ngunit napigilan, na para bang walang humpay na naglalaban ang kalungkutan at pagmamataas sa loob ng isang pinahihirapan at nakalulunon na dibdib. Sinundan ng mga hingal na hinihingal ang mga napigilang hikbi, pagkatapos ay katahimikan—pagkatapos ay isa na namang pagsabog ng kalungkutan. Naulit ang siklo, umalingawngaw sa kadiliman. Iyon ang panaghoy ng isang natalong hari at ang panaghoy ng isang nagdadalamhating balo, na pinagsamang hinabi sa isa.

"Si Lazaro?"

Tumigil ang pag-iyak.

"Lazaro? Nandiyan ka ba?"

"Ako'y — narito ako, prayle. Pinupuno ko ang balde."

Sumuko ang matinding kadiliman sa liwanag ng isang nagbabagang sulo na hawak ng monghe habang papasok siya sa hukay. Matangkad siya, malapad ang likod at malalim ang dibdib, at ang lungkot sa loob. Ang kanyang malalim na asul na mga mata ay nagtatakip sa masayang ngiti sa kanyang mga labi. Ang maayos na buhok na pilak, na nakapatong sa kanyang ulo na parang nahulog na halo ng isang Anghel, ay bumagay sa kanyang malinis at siksik na balbas na may asin at paminta. Isang batang lalaki na nakayuko ang bumangon mula sa bukal, na may isang buong balde ng tubig sa kanyang paanan. Nakasuot siya ng katulad na damit na gawa sa magaspang na hinabing tela gaya ng sa prayle, ngunit may malalim na hood na nakatakip sa kanyang ulo. Isang maskara—isang takip sa mukha na gawa sa parehong tela ang nakatakip sa mukha ng bata. Dalawang bilog na butas ang may kung saan maaaring may mga mata, at isang maliit na takip ng tela ang nakatakip sa bibig. Ang maruming takip ay kahawig ng maskara ng isang ketongin na may takip ng isang monghe. Ang bata ay isang aprentis, ngunit ang kanyang tirahan ay hindi nasa ibabaw ng lupa, tulad ng sa kabilang Abbey.

mga eskudero. Sa halip, nanirahan si Lazarus sa ilalim ng bakuran ng Abbey, sa loob ng mga katakomba, sa isang kakaibang silid na inihanda ni Friar Ivan para sa kanya, na may magaspang na kama at makakapal na kumot. Bagama't labintatlong taong gulang siya, ang kanyang maliit na pangangatawan at payat na mga paa ay nagpamukha sa kanya na mas bata. Lingid sa kaalaman ng lahat ng residente ng Abbey, maliban sa kanyang sarili at sa mga prayle na sina Ivan at Odino, si Lazarus ay isang Gogu—ang maling anak ni Ivan Gogu.

"Ano ang problema mo, anak?"

"Wala po, ginoo. May tubig na po ako."

"Umiiyak ka ba, Lazaro?" Idiniin ng bata ang kanyang mga daliri sa kanyang mukha at ang tela sa ilalim ng kanyang mga mata ay nagdilim dahil sa basang tubig.

"Nadudulas ang hood at hindi ako makakita. Iniikot ko ang aking ulo at nadudulas ito. Binuka ko ang aking bibig at nadudulas ito.

Natutulog ako at nadudulas ito. Isinusuot nito ang aking mga tainga at ang mga sintas ay sumasabit sa aking buhok."

"Kung gayon kailangan ka nating gumawa ng bagong hood. Dodoblehin ko ang aking pagsisikap dito at gagawin itong komportable. Gusto mo ba ng bagong hood?"

"May amoy ang sulo na ito. Hindi na ito mahuhugasan nang malinis. Alam ko na kung paano pagbutihin ang susunod , prayle. Maipapakita ko sa iyo."

"Kung gayon, gagawin mo. Maaari mo akong tulungan sa paggawa ng susunod." Yumuko si Ivan at, gamit ang kanyang libreng kamay, niyakap niya si Lazarus.

"May sorpresa ako para sa iyo, anak."

"Ano iyon?"

"Nakatuklas ako ng isang manuskrito ng mga hayop sa scriptorium."

"May mga ibon?"

"Oo, ang akda ay puno ng mga dahon tungkol sa mga ibon—na may mga makukulay na ipinintang larawan pa nga nila ."

"Maaari ko po bang makita ito ngayong gabi, prayle?"

"Oo, ihahatid ko ito sa iyo. Bago ito —galing sa Paris! Ngunit, kailangan ko itong ibalik nang maaga sa madaling araw, baka matuklasan ng iba na nawawala ito. Maaaring nasa iyo na ang libro ngayong gabi, ngunit kailangan muna nating linisin."

Sandaling walang imik si Lazarus, at kahit nakatago ang kanyang mga mukha, isang nag-iisip na anyo ang bumalot sa kanya—ang kanyang natatakpaning mukha ay ibinaling ang tingin sa monghe. Nasulyapan ng liwanag ng sulo ang nakasisilaw na magagandang asul na mga matang nakadungaw mula sa maruruming butas ng mata na may telang sako.

"Priya, maaari ba akong magtanong sa iyo?"

"Ipagdasal mo na gawin."

"Magiging pangit ba ako kapag lumaki na ako?"

Hinanap ni Ivan ang buong atensyon, ipinatong ang kamay sa balikat ng bata . "Makinig ka sa akin, anak.

Hindi ka pangit. Maganda ka. Hindi ka nagsusuot ng hood para itago ang kapangitan. Ikaw

nakasuot ng hood para itago ang iyong kagandahan mula sa kapangitan. Kinatatakutan ng kapangitan ang kagandahan bilang kasamaan

"Natatakot ang dalisay na puso." Biglang tumayo ang monghe, at, matapos payuhan ang bata na manatili, lumabas siya sa guwang, hawak ang sulo. Nabalot ng kadiliman ang maliit at nakayukong pigura. Maya-maya, may maingat na mga yabag na pumukaw sa katahimikan. Sa madilim na espasyo, natagpuan ni Ivan ang bata at umupo sa harap nito.

"Ibaba mo na ang balde, anak."

Kinapa ni Ivan ang sahig sa ilalim niya, humanap ng isang maliit na bato, at tinakpan ito ng kanyang kamao. Ganoon din ang ginawa niya gamit ang isa pa niyang kamay, saka iniharap ang dalawang nakatiklop na kamay sa bata.

Itinaas ni Ivan ang kaliwang kamay niya. "Ano'ng hawak ko, Lazarus?"

"Isang bato."

Itinaas ni Ivan ang kanyang kanang kamay. "At sa kamay na ito?"

Sumagot si Lazaro, "Wala."

"Sigurado ka ba, Lazaro?"

"Narinig kong pumulot ka ng bato. Tapos narinig kong hindi mo ginagawa."

"Saluhin mo ang bato," biglang sabi ni Ivan, habang inihahagis ito sa ere. Sa dilim, pinakinggan niya ang pagkalabog ng maliit na bato sa sahig. Hindi ito tumunog.

"Sabihin mo nga, ano yang hawak mo, anak?"

"Ang bato."

"At bakit naman nasa kamay mo iyan, Lazaro?"

"Inutusan mo akong hulihin ito."

"Ang nahuli mo ay higit pa sa isang bato."

"Paano pa ito?"

"Isa akong tagapagtapat ng katotohanan. Ngayon, ihagis mo sa akin ang bato." Naramdaman ni Ivan ang isang maliit na kamay sa kanyang kamay at humiwalay. "Hindi, anak. Ihagis mo sa akin ang bato, tulad ng paghagis ko sa iyo."

Masunuring inihagis ni Lazarus ang bato. May narinig na kalansing nang tumama ang maliit na bato sa sahig.

"Patawarin mo ako, prayle. Kailangan ko itong ihagis muli."

"Hindi. Tumahimik ka, anak—makinig ka. Bakit hindi ko nasalo ang bato?"

"Hindi ka makakakita nang walang liwanag."

"Oo nga. Ngayon, anong katotohanan ang sinabi sa atin ng bato?"

"Hindi iyan makapagsalita, prayle." May bahid ng pagkatuwa sa boses ng bata.

"Gayunpaman, nagsalita na ito! Nang mahuli mo ang bato, kung saan hindi ko nahuli, inamin ng bato sa buong mundo na ikaw nga ay tunay na maganda. Naintindihan mo ba ang ibig kong sabihin, anak?"

"Oo," dahan-dahang sabi ng bata.

"Ikaw ba?"

"Oo, prayle. Pero, gaano pa katagal?"

Tumayo si Ivan at hinila ang bata palapit sa kanya. "Malapit na. Aalis na tayo agad."

"Gaano katagal?"

"Maninirahan kami sa Burgundy bago matapos ang taon at hindi mo na muling isusuot ang hood. Gayunpaman, sa ngayon, tatahiin namin para sa iyo ang pinakamahasag. Ito na ang huli."

"Pwede rin bang magkaroon ng bagong hood sina Migual at Thateus? Nadudulas din ang sa kanila. Sinabi na nila sa akin ."

Sina Migual at Thateus ay parehong mga batang eskudero na may malubhang kapansanan ngunit hindi tulad ni Lazarus, natagpuan nila ang kanilang mga sarili na iniwan sa hagdan ng Abbey upang dalhin, at palakihin ng mga monghe ng Gardiens. Gayunpaman, tulad ni Lazarus, sila rin ay nakasuot ng mga hood na parang ketongin na may mga butas sa mata upang itago ang mga hindi magandang anyo. Sa ganoong paraan, ang tatlong batang lalaki ay nagbabahagi ng isang karaniwang ugnayan sa pagkakaroon ng magkaparehong panlabas na anyo—magkasama at ganap na nakabalabal, maaari silang maging kamukha ng isang tatlong maliliit na multo na gawa sa sako. Madalas na ipinapatawag ni Ivan sina Migual at Thateus sa mga katakumba upang makipagtulungan kay Lazarus at, dahil si Lazarus ay palaging nakakulong sa mga katakumba, ang paggawa nito ay nagdulot kay Ivan ng higit pa, kung hindi man higit na kagalakan kaysa kay Lazarus. Para sa tatlong batang lalaki, ang higanteng Prayle na si Ivan ang gumagawa ng kanilang mga maskara— isang tagapagligtas at tagapagtanggol ng mukha. At para kay Ivan, kapag ang mga batang parang multo na ito ay magkakasama at si Lazarus ay humagalpak sa pagtawa—bihirang pagtawa, doon sa mga katakumba, ang hindi inaasahan at di- malilimutang kasiyahan ay palaging nagsisilbing payapa sa kanyang nababagabag na kaluluwa.

"Tatahian din natin sila ng mga bagong hood. Maaari mo silang bigyan ng kanilang mga bagong hood, anak. Gusto mo ba iyon?"

"Gusto ko."

"Sige, kung gayon ay gagawin mo."

"Pwede ba silang sumama sa atin?"

Huminga nang malalim si Ivan bago nagsalita. "Kailangan nilang manatili rito, Lazarus. Ang Abbey ang kanilang tahanan. Mabuti para sa kanila ang Abbey."

"Maaari bang sumama si Prayle Odino?"

Inihagis ni Ivan ang kanyang ulo at tumawa. "Lazaro talaga! Kung aalis tayo nang hindi kasama si Prayle Odino, baka habulin niya tayo at bugbugin ng kambing." Tumawa ang bata ngayon. "Gusto mo bang bugbugin niya tayo ng kambing? Hindi anak; siyempre sasama sa atin si Prayle Odino."

"Papuntang Burgundy?"

"Malayo, malayo rito, Lazaro. Ngayon, ibigay mo sa akin ang balde. Marami pa tayong gagawin."

"Ako na ang magdadala ng balde, prayle."

"Hindi. Ibigay mo sa akin ang balde, Lazaro. Maaari mo nang dalhin ang susunod."

Kinuha ni Ivan ang sulo at ngayon ay iniabot ito sa bata. "Ikaw ang manguna sa daan."

"Mabigat ang balde, prayle. Kailangan ko itong buhatin."

"Kunin mo ang sulo. Manguna ka. Nasa akin ang balde. Manguna ka, anak."

Nag-aatubili ang bata na kunin ang sulo at sindihan ang daan, dahil nailang siya na naglalakad si Ivan.

sa likuran niya.

Halos isang oras na ang lumipas habang kinukuskos ni Lazarus ang mga palamuting inukit sa dingding sa pangunahing pasilyo, na nababalutan ng mga taon ng usok ng langis at uling mula sa mga sulo. Sa loob ng panahong iyon, ang umaapaw na balde ng malinis na tubig ay naging kalahating balde ng maitim na sopas na kasinglapot ng tinta ng India. Kailangang pumunta muli sa Well Hole. Itinaas ni Lazarus ang balde at nagsimulang bumaba sa pasilyo, ngunit natigilan nang makita ang isang itim na karera sa paanan ng pader sa tabi niya. Nabangga ni Friar Clodius ang bata mula sa likuran, binasag ang balde at natalsikan ng maraming maruming dumi sa harap ng damit ng bata. “Umalis ka sa daan,” singhal niya. Nagpatuloy siya sa pagdaanan ni Lazarus, hinabol ang daga gamit ang isang mahabang pamalo na kahoy.

“Patawarin mo ako, prayle,” bulong ni Lazarus, habang nagpapatuloy sa pasilyo, nakatingin sa kalat sa kanyang damit. Naabutan niya si Clodius, na naglagay ng daga sa pagitan ng pader at ng haligi ng pader, “Nakuha na kita ngayon,” sabi ni Clodius sa naninigas na daga. Huminto si Lazarus sa likuran ng prayle upang masulyapan ang daga. Hindi niya namalayan na nakatayo si Lazarus sa likuran. sa kanya, dahan-dahang itinaas ni Clodius ang pamalo, balak ibangga ang daga sa sulok at patayin ito.

Biglang nabitawan ni Lazaro ang balde ng tubig, natumba ito at natapon ang sangkap sa sahig, na siyang naglabas sa hinatulang daga mula sa siwang. Ang maruming tubig ay tumalsik sa mga paa ni Prayle Clodius at sa kanyang damit. Gulat na sigaw niya at lumingon habang ang daga, na basang-basa na, ay tumakbo sa isang sulok at patungo sa ligtas na lugar.

“Ikaw! Sinasadya mo 'yan!” saway niya kay Lazarus.

“Patawarin mo ako, prayle,” sagot ni Lazaro. Itinayo niya ang balde, lumuhod, at dali-daling sinipsip ang tubig sa paligid ng mga sandalyas ng monghe. Itinaas ni Clodius ang pamalo sa kanya—hinanda ni Lazaro ang sarili para sa suntok.

“Clodius!” biglang dumating si Prayle Ivan sa pasilyo. Dali-daling ibinaba ni Clodius ang tungkod at sinabi sa kanya; “Binato niya sa akin ang isang balde ng maruming tubig!”

“Ano?” Huminto si Ivan sa harap nila. Pinagmasdan niya ang kalat sa bahay nina Lazarus at Clodius.

mga balabal.

"Nakorner ko ang isang daga at binuhusan niya ako ng mabahong tubig para protektahan ito! Hinihiling ko ang paghingi ng tawad at parusa agad!"

“Lazaro,” tanong ni Ivan sa kanya, “Totoo ba ito?”

"Nabitawan ko ang balde, prayle."

"Sinasadya?"

“Ginawa ko, Prayle.” Yumuko si Lazarus.

"Ayan! Kita mo! Ganito rin karami ang nakolekta ko," sigaw ni Clodius.

"Si Lazaro? Bakit?" tanong ni Ivan sa kanya.

"Huwag kang papatay, prayle," malumanay na sabi ni Lazarus. Napabuntong-hininga si Clodius at inikot ang kanyang mga mata sa pandidiri.

Nagpatuloy si Ivan, "Pero ang Utos na iyan ay para sa mga tao—hindi sa mga daga, hindi ba?"

Inilipat ni Lazaro ang kanyang mga paa at, pagkatapos ng isang sandaling paghinto, sumagot siya, "Alam ko, prayle, ngunit—"

Pinutol siya ni Ivan, "Kung gayon, naiisip ko na maaaring may utang kang loob sa butihing prayle."

"Patawarin mo ako, Prayle Clodius. Gusto ko sanang maitama ako ngayon." Nagpakumbaba si Lazarus.

Itinaas muli ni Clodius ang kanyang tungkod nang humakbang si Ivan sa pagitan nila at kinausap si Lazarus.

"Ang iyong pagsisisi ay magiging ganito: ang kumuha ng isang bagong balde ng tubig at linisin ang mga inukit na dingding.

"Ngayon, magpatuloy ka na."

"Tunay nga, prayle." Dali-daling yumuko si Lazaro at nagmamadaling umalis dala ang balde.

Napanganga si Clodius . "Simula noon, pinalinis mo na siya ng mga dingding!"

Si Ivan, na mas matangkad nang isang buong ulo kay Clodius, ay lumapit sa mukha niya at umungol, "Anong problema?"

"Mayroon ka bang karapatan sa aking mga katakumba, maliban sa paghabol sa mga daga? Pakinggan mo akong mabuti—ikaw ang namamahala sa bakuran ng Abbey at ako ang namamahala sa nasa ilalim nila. Ituwid mo ang iyong mga eskudero at itatama ko ang sa akin! Ngayon, umalis ka na agad, Clodius!"

Umatras ang pinagalitan na prayle, sumugod sa pasilyo, sumisigaw at bumubulong na parang nagmamadaling umalis. "Titingnan kong itama ang bata, Ivan! Dadalhin ko na siya sa Abbot!"

"Mabuti naman! At ibahagi mo sa kanya na hinahabol mo ang mga daga sa aking mga katakumba, sa halip na mag-asikaso sa ikaw," sigaw ni Ivan pabalik. Hindi sumagot si Clodius, at naglaho sa dilim.

Tumalikod si Ivan sa kanya, at saka lamang niya pinayagan ang sarili na ngumiti—mabagal at pribado, parang isang lalaking nanalo sa pustahan na hindi niya kailanman inilagay. Inihagis niya ang kanyang mga balikat at pinagsalikop ang kanyang mga kamay sa kanyang likuran tulad ng isang nahatulan ngunit mayabang na bilango, na patungo sa isang martsa patungo sa Impiyerno—at bumaba siya nang mas malalim sa mga katakumba habang nilalamon siya ng kadiliman.

Si Clodius ay isang taong mapait. Kahit ang Abbot ay walang gaanong pagpaparaya sa kanya. Sa kabutihang palad para kay Ivan, itinuring siya ni Abbot Vonig bilang anak na hindi niya kailanman naging anak. Sa paningin ng Abbot, hindi makakagawa ng mali si Ivan. At lahat ng mga monghe ng Abbey ay nagtipon nang pantay-pantay at natural: Ang pakikipagkaibigan kay Ivan ay pakikipagkaibigan sa Abbot—at dahil dito, ang madaling pag-access sa bodega ng alak ng mga katakombas. Sa kabaligtaran, ang pinakasiguradong paraan upang magalit si Ivan ay ang pagmaltrato kina Lazarus, Migual, o Thateus—ang mga mahihinang eskudero na isinumpa ng kapangitan.

~*~

Matagal nang natapos ni Lazarus ang kanyang mga gawain. Pinunit siya ni Ivan mula sa isang manuskrito ng mga ilustradong ipinintang ibon at inihatid siya sa kama, pinatay ang ilang nasusunog na sulo ng katakomba, at nagpahinga sa kanyang apartment sa dormitoryo ng mga prayle para sa gabi. Halos lahat ng mga monghe ng Gardiens ay matagal nang natutulog, maliban sa ilang maitim at parang multo na damit na nakalutang sa mga lugar na naliliwanagan ng buwan sa mga itinakdang gawain sa gabi.

Lumabas si Prayle Delon Odino sa dormitoryo ng mga monghe sa pamamagitan ng isang maliit na pinto sa gilid at palihim na tumawid sa patyo na nababalutan ng hamog para sa kanyang panggabing pagpapakasasa. Nagsindi lamang siya ng sulo pagpasok niya sa hagdanan ng katakomba. Pagkalipas ng ilang kopa, sinamahan siya sa bodega ng alak ng isang inaantok na si Lazarus. Para sa pareho, ito ay isang karaniwang gawain. Nasiyahan sila sa suspense nito, sa kapanapanabik na gawain—alam ni Lazarus na hindi siya aalis ng kanyang silid pagkatapos umalis ni Ivan, at si Odino, na ang kahinaan para sa bunga ng ubas ay hindi ang pinakaiingat-ingatang sikreto ng Abbey, ay binalaan na lumayo sa mga katakomba pagkatapos gumal.

Ngayon, nakaupo si Odino sa ibabaw ng isang mesa, nakasalampak sa dingding ng silong habang nakaunat ang mga binti sa harap niya. Punong-puno ng mga lalagyan ng lumang alak at mga bariles ng latak ang silid sa paligid niya. Mabigat ang hangin dahil sa malagkit at masangsang na amoy ng pinaasim na prutas.

“Ah, Lazaro, anak ko. Akala ko natutulog ka. Tuloy ka! Magsalita ka!” nakangiting sabi ni Odino, sabay iwinagayway ang isang kopita na halos wala nang laman.

Bukod kay Ivan, si Odino lang ang ibang monghe ng Abbey na tunay na nakakakilala sa bata. Sa maraming paraan, ang matabang at mapula-pulang pisngi na prayle ay parang tiyuhin ni Lazaro—tiyuhin at kaibigan.

“Hindi mo ba naisip na darating ako?” tanong ni Odino sa kanya, ang mga salitang iyon ay padalos-dalos na lumabas sa kanyang mga labi na nalasahan ng alak.

"Ano?" tanong ni Lazaro na inaantok.

"Kasama mo si Ivan—labas ng Abbey."

"Hindi ko alam."

“At kung aalis kayo nang hindi ako kasama, hahabulin ko kayong dalawa at hahampasin ko kayo ng kambing.” Sabay silang tumawa. “Sa kakaibang paraan, mami-miss ko ang Abbey na ito.”

“At ang alak?” tanong ni Lazarus. Tinitigan siya ni Odino nang may pagtutol.

Naglakad-lakad si Lazarus sa silid, hinihipo ang lahat habang naglalakad at wala pang patutunguhan kundi parang bata .

Sa wakas, muling nagsalita si Odino, “Napansin kong may nagliliyab na apoy sa iyo nitong mga nakaraang araw—mainit ang dugo mo. Gusto mo bang makalaya sa mga katakumbang ito, hindi ba?”

"Gusto kong makita ang mundo—maliban sa mga libro. At ang mga ibon— *mga buhay—na lumilipad*. Hindi tulad ng

patay na dinala mo sa akin.”

Humagalpak ng malakas na tawa si Odino. "Nasa iyo pa rin ba 'yan?"

"Ibinuka ko ang mga pakpak nito— nahulog ito sa mga piraso. Binalot ko at inilapag ito sa isa sa mga libingan. Si Prayle ba Sasabihin ba sa iyo ni Ivan kung kailan tayo aalis papuntang Burgundy?"

"Malapit na, bata. Malapit na."

Pagkatapos ng maikling paghinto, nagtanong si Lazarus, "Priya, maaari ba akong magtanong?"

"Oo nga."

"Hindi ka ba kahit kaunti nababahala sa pag-alis sa Abbey?" Hinanap ni Lazarus ang mukha niya nang hindi lamang sa mga salita.

"Luma na ang nakagawian. Hindi ko na kayang sabayan ang mga araw."

"Ano ang gagawin natin, kung gayon—kung wala ang Abbey?"

"Buena, una sa lahat, hindi natin kailangang mamuhay nang basta-basta. Hindi ba't ikinalulugod mo iyon?"

"Siguro— hindi ko alam." Yumuko si Lazarus sa kanyang nakatalukbong na ulo.

"Siyempre, hindi mo alam. Lyon lang ang alam mo—ang mga pader ng katakomba at ang parehong malungkot na gawain. Ngunit, makikita mo rin, sa lalong madaling panahon. Hindi ka nararapat dito—alam na alam ito ng iyong ama . Nakikita niya ang nakikita ko nang ilang panahon, ngayon—isang ibon na lumilipad sa kanyang hawla."

"Anong ibon?" Tumingin si Lazarus sa paligid ng silong. "Saan?"

"*Ikaw* ang ibon at ang *Abbey* ang hawla," paglilinaw ni Odino.

Sumandal si Lazarus sa mesa, sa tabi ni Odino. "Ang lasa ba ng alak ay katulad ng amoy nito, prayle?"

"Mas mabuti pa." Ngumiti ang monghe at binigyan ng magarbang toast ang bata bago uminom nang malalim mula sa magaspang na tasa na gawa sa kahoy.

"Mabaho ang amoy. Siguro ganoon din ang lasa."

"Pagkatapos ng ilang tasa, hindi na dapat mag-alala sa panlasa." Pinunasan ni Odino ang isang manggas sa kanyang ngiti at iniabot ang walang laman na sisidlan sa bata. "Tulongan mo ang isang mataba at pagod na hangal, anak ko." Kinuha ni Lazarus ang tasa.

"Bakit mo iniinom ang alak nang mas madalas kaysa sa ibang mga monghe, prayle?" tanong ni Lazarus, habang papalapit sa isang bariles ng alak.

"Unang Timothy, 23 of 5?" mabilis na tanong ni Odino.

Hindi nag-atubili ang bata. "Huwag ka nang uminom ng tubig, kundi uminom ka ng kaunting alak, dahil sa iyong sikmura at sa iyong madalas na pagkakasakit."

"Muli —sa pagkakataong ito, sa Latin!"

Masunuring sumagot si Lazarus, "*Noli adhuc aquam bibere sed vino modico utere propter stomachum tuum, et frequentes tuas infirmitates.*"

Tumawa si Odino, biglang tumigil, at pumitik ng mga daliri. "Hindi 'yung bariles! Ito,

"batang lalaki," sabi ni Odino, sabay turo sa isa pang bariles. Lumapit si Lazarus sa mas malapit na bariles at maingat na pinuno ang tasa. "Pareho pa rin ba, naisip ko? Bakit, itong bariles *na ito*, prayle?" Pagkatapos bumalik si Lazaro at ibigay ang kopita kay Odino, tinanong siya ng monghe, "Lucas, 39 ng 5?"

Muli, hindi nag-atubili ang bata. "At walang taong pagkatapos uminom ng luma ay agad na maghahangad ng bago, sapagkat sinasabi niya, Mas mabuti ang luma."

Gumulong si Odino sa sobrang lakas ng tawa kaya't natapon ang alak sa sahig ng silong. Parang asong nalilitong umikot si Lazarus at nanigas na parang estatwa habang kinokontrol ni Odino ang sarili.

Pagkatapos ay nagtanong si Lazaro, "Ano iyon? Tama ang sinasabi ko."

"Tunay nga, ginagawa mo—gaya ng dati mong ginagawa, Lazaro. Ngunit, ngayon ay natuklasan ko na ang sikreto nito," nauutal na sabi ng monghe, nanginginig pa rin sa pigil na tuwa. "Sa nakikita ko, mayroon kang maliit na isang iskriptorium ng napakaliliit na mga libro sa ilalim ng maskara mo. At iniikot mo ang kanilang mga dahon gamit ang iyong ilong.

"Wala akong maliliit na libro, prayle," malinaw na sagot ni Lazarus.

Natawa si Odino sa taimtim niyang sagot. "Pero, paano mo nagagawa iyon, bata—bigkasin mo ang bawat salita?"

"Marunong akong magbasa."

"Gayunpaman, ang mga salita ay hindi nananatili sa isipan ng iba tulad ng sa iyo. Paano mo mababasa ang isang bagay nang isang beses lamang at malalaman ito magpakailanman? Walang sinuman sa Abbey na ito ang makakagawa nito—sa lahat ng aking mga araw, wala akong alam, maliban sa iyo. Sabihin mo sa akin ang mahika nito."

"Naaalala ko lang, prayle."

"Siyempre naman, bata." Bumuntong-hininga si Odino. "At tanging ang Panginoon lamang ang nakakaalam ng *lalim* ng gayong "Hindi pangkaraniwang pagpapala tulad ng sa iyo." Mulí, tinaasan niya ng toast si Lazaro bago nilagok ang huling alak mula sa kanyang tasa. Pagkatapos ay inihagis niya ang kopa kay Lazaro, para punuin muli, ngunit natagpuan niya ito tumalikod at humarap sa pasukan ng silong.

Bumalik si Lazarus kay Odino. "Prayer, may paparating! Siguro tatlo, sa palagay ko."

Mabilis na bumaba si Odino sa mesa na parang nasusunog ang kanyang upuan. Dali-dali siyang lumapit sa likurang dingding, pinunasan nang mabuti ang lahat ng bakas ng alak sa kanyang bibig habang itinago ang kanyang kopita sa likod ng isang tangke. Lumipat si Lazarus sa kabilang dingding, hinugot ang sulo mula sa pagkakalagay nito, inilublob ito sa palayok ng langis, at pinatay ang lahat ng ilaw sa silong—ang silid ay dumilim na parang alkitran.

Sa dilim, naghanap si Odino gamit ang mga brasong nakaway sa direksyon kung saan niya huling nakita si Lazarus. "Halika rito, bata. Akayin mo ako," bulong ni Odino.

"Saan ka ba dadalhin, prayle?"

"*Tumahimik ka—ingatan mo* ang dila mo. Alisin mo ako rito. Hindi ako makakita," bulong ni Odino

naiinip, kinakapa sa hangin si Lazaro.

"Saan mo gustong pumunta?" tanong ni Lazarus, habang marahang hinawakan ang kamay ni Odino.

"Mga Nagliliyab na Anghel! Kahit saan, bata! Ilabas mo ako rito!"

"Sa isang crypt, kung gayon?"

"Oo, isang silid sa ilalim ng lupa! Ngayon din!" bulong ni Odino.

Inakay ni Lazarus si Odino palabas ng bodega ng alak at pababa sa madilim na daanan. "Narito, prayle," bulong niya, habang iginuguyod ang kamay ni Odino sa isang makapal na hawakan na bakal.

Binuksan ng monghe ang mabigat na pinto, itinuturo sa dilim kung saan niya huling narinig ang boses ng bata.

"Sa loob! Bilisan mo!"

"Nandito ako sa loob, prayle." Ang tinig ay nagmula sa likuran niya ngayon, sa loob ng sementeryo.

"Lazaro," bulong ni Odino, sabay itinulak ang pinto papasok, "Paano mo nagagawang ang dami mong alam, pero kakaunti lang ang nakukuha mo?"

"Hindi ko maintindihan ang ibig mong sabihin, prayle."

"Syempre hindi. Kaya mong magbasa mula sa mga pahina sa iyong isipan, pero hindi mo maintindihan ang ibig kong sabihin?"

"Hindi ko alam kung saan mo gustong pumunta, prayle."

"Ah! Kung gayon, titipunin mo *ako*."

"Hindi mo sinabi sa akin kung saan ka—"

Bumukas ang mga pinto ng katakomba at pinutol siya ni Odino, "*Shut up*, bata—paparating na sila."

Tatlong monghe ang nagmartsa nang kaunti sa lagusan upang kumuha ng mga sulo at isang balde ng langis. Kasabay nito, umalis silang muli. Matapos marinig ang pagsara ng pinto ng katakomba, parehong lumabas sina Lazarus at Odino sa silid ni Lazaro. Bumalik si Lazarus sa kanyang silid, at si Odino, na lasing pa rin, ay sumunod sa mga pader palabas ng mga katakomba at bumalik sa kanyang dormitoryo.

Sa ibang lugar, sa isang kakaibang selda sa ikalawang palapag ng dormitoryo ng mga monghe, si Ivan ay mahimbing na natutulog. Sa pamamagitan ng isang makitid na bukas na bintana, isang malaking buwan ang nagpakita sa kalat-kalat na laman ng silid: isang kama na may krus na kahoy sa dingding sa itaas nito, isang mesa na may mga libro, at isang maliit na kahon ng mga gamit ni Ivan. Katahimikan lamang ang namayani.

Isang pagaspas ng mga pakpak ang bumasag sa madilim na katahimikan at isang makinang na uwak ang sumikat sa ibabaw ng bintana, ang malamig nitong mga mata ay tumingala kay Ivan. Nanlamig ang silid kaya't sa hininga ni Ivan ay nagdulot ng hamog. Agad na tumalon ang uwak papasok sa silid bago nag-anyong isang hubad na babae na naglalakad sa sahig.

Inihagis ni Lucifael ang kanyang mahabang buhok at huminto sa paanan ng kama ni Ivan. May mapupungay na mga mata at isang mapang-uyam na ngiti, tiningnan niya ito. "Muling sumama sa atin ang tadhana," bulong niya. Iniwag niya ito gamit ang itim na kuko, "Matulog ka na, mahal ko." Ngumisi si Ivan, na ngayon ay nababalot ng isang madamdaming panaginip. "At sa pagkakataong ito, ang ating binhi ang mag-aayos ng kasaysayan—sisira ka sa

"Gayundin," Inalis niya ang pagkakasabit ng kanyang mga kumot, kinalas ang kanyang mga damit, at hinaplos siya. "At hindi ako hihiga sa ibaba mo," ungol niya. Nang matagpuan siya sa ganoong paraan, sumakay siya sa kawawang kabayo; at ang hamog ng hininga ni Ivan ay bumilis na parang mga ungol ng isang halimaw na tumatakbo, ang kanyang mga mata ay umiikot nang lihim sa ilalim ng mga talukap ng mata na nakakulong sa kasalanan. At sa maikling panahong iyon ng pagnanasang hinasik ng diyablo, tulad ng pagdurusa ng isang daang monghe mula noon, isa na namang prayleng Gardiens ang nahulog mula sa biyaya.

~*~

Dumating ang unang liwanag gaya ng dati —masyadong maaga para sa ilan sa mga nakatatandang prayle ng Abbey at mas maaga pa para kay Prayle Odino pagkatapos ng isang paglalakbay sa gabi sa bodega ng alak. Matagal bago pa magising ang karamihan sa dormitoryo, ang mga nakatatandang monghe ay napunta na sa kanilang mga nakagawiang gawain— pangangalaga sa mga kabayo, paghahanda ng mga pagkain sa umaga, at iba't ibang mga tungkulin, na nangangailangan sa kanila na maging una sa pagsisimula ng araw. Bilang isang nakatatandang prayle, ang panawagan ni Ivan sa pag-aalsa ay nagbigay-buhay sa mga catacomb ng Abbey. Sasamahan siya ng kanyang permanenteng eskudero sa catacomb, si Lazarus, na nagpatunay sa kanyang sarili sa pamamagitan ng paggawa at pagpapalit, pagsisindi at pagpatay, ng maraming sulo sa catacomb. Sa pagitan ng dalawa, ang mga tunel ay nanatiling nasa maayos na kondisyon para sa mabigat na trapiko ng mga monghe at eskudero na iniaalok bawat araw.

Bagama't nababagabag, ngunit walang kamalay-malay sa nakaraang pagbisita ng Espiritu ng uwak, sinunod ni Ivan ang kanyang pang-araw-araw na gawain. Mula sa ilalim ng kanyang kama, kinuha niya ang isang mangkok na gawa sa kahoy na natatakpan ng tela—ang kanyang hindi nagalaw na pagkain mula sa nakaraang gabi. Taglay ang isang nagliliyab na sulo at ang mangkok ng pagkain, nilisan niya ang dormitoryo, tinawid ang madilim na bakuran ng Abbey, at pumasok sa isang mahabang gusali, kung saan matatagpuan ang pasukan ng catacomb. Naglakad siya sa pasilyo nito, lumiko sa isang kanto, binuksan ang isang pintong kahoy, at bumaba sa isang hagdanang bato, nakataas ang kanyang sulo. Mahaba at maingat ang kanyang hakbang habang pumapasok sa mga catacomb, ang kanyang magaspang na damit ay kumikislap sa liwanag ng sulo na parang isang gawang-bahay na kurtina na sumasayaw sa simoy ng hangin ng isang bukas na bintana.

Habang palalim nang palalim ang pagpasok ng monghe sa mga sinaunang paliko-likong lagusan, lumitaw ang mga arko sa isang pader sa pagitan ng mga haliging inukit na bato. Ang mga dingding ng mga uka ay binubuo ng mga detalyadong inukit na nakakatakot na pigura. Ang mga kakaibang talyer ay nakatayo, nangingitim. na may mga siglong usok ng sulo, na naglalarawan ng kasuklam-suklam na kombinasyon ng mga tao at hayop. May mga kabalyero na may mga ulong ibon o aso; mga demonyo at mga halimaw na mandaragit na may mga mukha ng tao; mga nilalang na may kakila-kilabot na mga tampok at nababalutan ng balahibo, mga paa na parang humanoid. Sa lahat ng daan-daang pigura, mayroong iisang pare-pareho—bawat isa ay may pares ng mga pakpak na mabuto, tulad ng sa mga paniki. Ang mga nakapangingilabot na eskultura sa dingding ay isang kalipunan ng mga aberasyon na tanging ang mga isinumpa at baliw lamang ang maaaring makaunawa.

Sa mas mababang bahagi pa, ang mga ukit ay napalitan ng makinis na mga dingding kung saan nakabaon ang isang

serye ng mga pintong kahoy: ito ang mga pasukan sa mga silid ng kripto na naglalaman ng mga momya ng mga pribilehiyadong dignitaryo ng Papa—mga dating Abbot, mga prayle ng Lower Council, maging ang ilang obispo at iba pang maharlika. Lumiko ang prayle sa kanan sa isang sangandaan at sa isa pa sa kaliwa. Ngayon, ang katakomba ay bumukas sa isang labirinto ng mga tunel, na paikot-ikot sa lahat ng direksyon. Hinabi ni Ivan ang isang pamilyar na landas sa labirinto ng mga bloke ng bato at inukit na bato sa ilalim ng lupa, bagama't ang kanyang malalim na asul na mga mata ay malayo, nalunod sa isang madilim at magulong dagat.

Maya-maya, huminto siya sa tabi ng isang makipot na pasukan. Inilagay ang sulo sa isang butas sa dingding, sumandal sa dilim at nagsalita, "Lazaro, may dala pa akong pagkain. Kumain ka muna, saka natin sindihan ang mga sulo." Mula sa bulsa ng kanyang damit, kumuha siya ng isang manipis na mitsa na gawa sa wax, at sinindihan ito. Pumasok siya sa silid at idinikit ang mitsa sa isang lamparang langis na nakapatong sa isang nakabaligtad na bariles na oak. Napuno ng mahinang liwanag ang maliit na silid, na nagpapakita ng isang maliit na kama na tabla na nakasandal sa dingding. Nakaupo rito ang isang inaantok na si Lazaro, nakahubad ang kanyang hood, at kinukuskos ang kanyang mga mata. Humikab ang bata, na nagpapakita ng isang makapal at mapuro na mga pangil ng aso.

Ang kaniyang mga katangian ng mukha ay kahawig ng kahit sinong batang lalaki na kasing-edad niya, maliban sa kaniyang mga ngipin at tainga—mga taingang mas kahawig ng mga tainga, sa pinagsamang anyo, ng sa isang walang balahibong aso at sa isang duwende, kaysa sa sa isang batang lalaki. Mayroon siyang makapal at gusot na banig ng tuwid at itim na buhok. Makapal at maitim na kilay. nakakurba sa ibabaw ng isang pares ng matatalas na kulay-asul na mga mata. Kakatwa, dahil nakasara ang bibig at may takip na mga tainga, marahil ay madali siyang mapagkamalang ibang batang lalaki. Ang hitsura ni Lazaro ay mas kakaiba kaysa sa nakapandiring anyo, na nagpapakita sa batang lalaki ng halos mistiko, mabangis ngunit maamo at medyo kaakit-akit na kalikasan. Isang maluwag na damit ang nakabalot sa payat na balikat ng batang lalaki, na kalaunan ay naipon sa kanyang mga bukung-bukong. Ang mga medyas na sako ay nakabalot sa kanyang mga paa, ang mga puwitan nito ay gusot at itim na nababalutan ng dumi na natapakan mula sa sahig ng tunel.

Sandali na natigilan si Ivan; nanlalaki ang mga mata—pagkatapos ay mabilis na lumapit sa kama na tabla kaya't napaatras ang batang nakatulog sa dingding. "Ibalik mo," mariing utos ng monghe. "Ngayon din!" Inilapag ni Ivan ang mangkok nang may kalansing at hinalughog ang silid. "Nasaan ito? Dapat mong laging isuot ang cowl, bata! Naririnig mo ba ako? Palagi!" Nawala ang naguguluhang tingin ng monghe ; sa lugar nito ngayon ay isang naghihirap na ekspresyon na malamang ay galit, bagaman hindi naman.

Ang mahigpit na pagsaway ni Ivan ang siyang gumising sa kanya at sumunod ang bata, inabot ang kanyang likuran upang kunin ang hood mula sa kama, nagreklamo habang isinusuot ang maskara sa kanyang ulo, "Prayet, Hindi ako makatulog. Lumiliko ang takip at tinatakpan ang aking hininga.

Umupo si Ivan sa tabi niya at inikot ni Lazarus ang ulo niya para higitan ni Ivan ang sintas sa likod ng hood. "Hindi mahalaga. Dapat mo itong isuot palagi. Itaas ang takip ng tela sa iyong bibig, kung kinakailangan, ngunit panatilihin nakatakip ang mukha."

"Maaari ko po bang isuot ang bagong cowl, prayle?"

"Hindi pa tapos. Tinatahi ko pa rin." Iginalaw ni Ivan ang mga daliri sa mga sintas na katad, paminsan-minsang hinihigpitan ang mga ito, habang inaayos ni Lazarus ang mga butas gamit ang kanyang mga mata.

"Malapit na itong maging handa," sabi ni Ivan, na medyo nawawalan na ng tigas ang boses niya. "Ngayon, itali mo nang mahigpit ang mga sintas na ito, para hindi ito mabaluktot nang ganoon. Ah, naiintindihan ko. Ang buhok mo ay sobra na."

"Mapapanipis natin ito kapag natapos ko na ang bagong hood." Mahigpit na tinali ang mga lubid, tumayo ang monghe mula sa kama. "Ayan—masikip na naman. Kapag tinanggal mo ulit ito, siguraduhin mong parurusahan kita dahil diyan, Lazarus. Ngayon, heto; kumain ka na." Kinuha ni Ivan ang mangkok at inilagay sa mga kamay ni Lazarus .

Lumapit ang monghe sa pintuan at sumandal dito. Paminsan-minsan, sumisilip siya palabas ng silid at pabalik kay Lazarus, na parang binabantayan ang bata. Pinapanood niya ang mga piraso ng tinapay na binabad sa gatas ng kambing na nawawala sa ilalim ng hood. Maya-maya, hinila ni Ivan ang sulo mula sa dingding. "Ihahanda ko ang mga pambalot ng sulo. Magkita tayo sa bodega ng alak kapag natapos ka na," sabi ni Ivan, habang palabas ng pintuan.

Tinawag siya ni Lazaro, "Priya, maaari ba akong magtanong?"

Sumagot si Ivan, "Ano iyon, anak?"

"Bakit sumisigaw ang Gatesstone?"

"Sigaw? Bakit mo ba ganyan iyan itinutuon?"

"Mas malakas ang dating, parang nasa loob mismo ng silid na ito."

"Ayokong isipin mo ang bagay na iyan, Lazaro. Hayaan mo na 'yan. Hindi mo dapat gawin iyon."

alamin mong umiiral ito. Magnilay-nilay ka sa ibang bagay—marahil mga ibon, mga puno, o ang malalaking umaagos na ilog na madalas nating pag-usapan. Isaalang-alang maging ang mga Anghel— na sapat na dalisay. Magagawa mo ba iyan para sa ating dalawa?"

"Gagawin ko, prayle."

Paalis na sana si Ivan nang tawagin ulit siya ng bata.

"Maaari bang lumipad ang mga ibon nang kasingtaas ng mga Anghel? Papunta pa nga ba sa Langit?"

"Hindi, Lazaro." Ngayon, parang pagod na ang tunog ng monghe. "Ang langit ay para sa Tao, hindi para sa mga hayop sa lupa o sa mga ibon sa himpapawid." Pagkatapos ay idinagdag niya, "Huwag mo nang pag-usapan pa ang Gatestone —kahit kanino. Hindi ko na maririnig pa iyon."

"Prayle—Tao ba ako ?"

"Bata ka pa rin. Marami ka pang dapat matutunan—balagtas . Tama na ang mga tanong mo, Lazarus. Kumain ka na."

At tandaan mo nang mahigpit ang sinasabi ko tungkol sa Gatestone— kinukuha mo ba ako?"

"Oo, prayle." Bumalik si Lazarus sa kanyang pagkain nang mawala si Ivan.

~*~

Sa itaas ng lupa, sa loob ng makapal na anino ng walang laman na katedral ng Abbey, isang itim na salagubang ang lumitaw mula sa isang manipis na guwang at mabilis na tumakbo sa sahig na bato patungo sa santuwaryo. Tinawid nito ang chancel, sa huling liwanag ng buwan sa umaga at tumakbo patungo sa slab kung saan nakapatong ang altar. Sa pagitan ng sahig at slab ay may manipis na siwang at ang salagubang ay naghanap ng pasukan na sapat ang laki para sa kanyang pakpak at nakayukong likod. Kaagad, tumigil ang paggalaw nito. Nanigas, tumalikod ito. Ang insekto ay walang nakitang pasukan, ngunit isang labasan—at mula sa siwang na iyon ay isang umiikot at buhay na kadiliman.

Ang mausisang salagubang ay nahulog na nilamon sa matingkad na lilim na nagmumula sa malayo sa ibaba; kumakalat pataas at diretso sa mga batong-patag na parang liwanag—ngunit ito ang kabaligtaran ng liwanag. Kung saan ito bumagsak ay walang laman, at maging ang mga anino ng buwan ay tila maliwanag kung ikukumpara.

Habang ang napakasamang kadilimang ito ay umaabot sa gilid ng santuwaryo, isang bugso ng alikabok ang sumabay sa ingay ng isang patuloy na pagsitsit na nagmula sa ilalim ng bato ng altar, na parang bulkan. Isang maasim at asupre na substansiya ang sumira sa hangin. Isang maputlang gas ang lumabas mula sa siwang at nagsimulang magtipon ng anyo, gumagapang habang lalong lumalakas. Ang gumagalaw na masa ay biglang umakyat, humahabi at umiikot sa mga lumilipad na haligi ng suporta at umiikot sa kisame na parang isang nakulong na langaw. Pagkatapos ay sumisid ito, tinamaan ang santuwaryo ng mga hibla ng mamantika at maingay na ulap bago nawala sa isang pasilyo ng mga silid-bihisan ng mga pari.

Sa isang sulok ng isang dressing room, mabigat sa sahig, ang ulap ay umuugong habang ang ambon ay lumiliit, na nagpapakita ng isang dumidilim na bukol na lumalaki sa loob. Ang buto, ligament, tisyu, at balat ay namuo, na nagtapos sa isang tili na parang lawin na pumutok sa tahimik na mga pasilyo ng katedral. Nangyari itong muli, tulad ng nangyari, nang isang daang beses mula noon. Isa pang Grotesque ang isinilang—isa pang supling ni Eljo na ngayon ay naipanganak sa pamamagitan ng presensya ng French monolith. Ang bata ay mula sa isang sinauna at halimaw na lahi, matanda na kasingtanda ng bukung-liwayway ng Impiyerno, at ipinanganak lamang mula sa makalamang pagsasama ng Tao at isang Anghel na sapat ang kasamaan upang maghatid ng gayong pagkaligaw ng Paglikha. Ang Grotesque ay isang babae, halos tao ang anyo, at maihahambing sa isang batang babae na anim o pitong taong gulang ang laki at tangkad. Siya ay may pares ng mga pakpak—ng laman at buto—na katulad ng sa isang malaking paniki. May itim na buhok na kulay indigo na mga isang pares ng duwende at mala-aso na mga tainga; sa kabuuan, ang kanyang kakaibang anyo ay maaaring isang repleksyon ng imahe, at isang mas batang bersyon ng batang eskudero, si Lazarus.

~*~

Mula sa paningin ng isang ibong lumilipad, ang katedral na Abbey ay hugis krus,

na may isang patayong pangunahing bulwagan na pinagsasalubungan ng isang pares ng nakabukang mga pakpak. Mayroong tatlong pares ng panlabas na dobleng pinto: ang pangunahing pasukan, na nakaposisyon sa paanan ng krus, at ang iba ay nasa pinakadulo ng bawat pakpak. Ang santuwaryo ay nasa puso ng krus, sa ibabaw ng monolito. Ang mga kumpisal, ang mga silid ng penitensiya, at ang mga silid ng paghagupit ay nakahanay sa tuktok ng krus. Ang mga silid ng sakristiya, bestry, at mga praktikal na silid ay nakatayo sa kaliwang bahagi ng krus, at isang oratoryo na may mga upuang may hagdan-hagdang bumubuo sa kanang bahagi.

Lumipas ang madilim na mga oras ng pagbubukang-liwayway nang walang tigil, at isang nakakabagot na malayong kalansing ang nagsimulang gumulo sa kanayunan; ang napakalaking kampana ng Abbey ay naghatid ng isa na namang araw ng *ora et labora*—panalangin at paggawa. Sa madilim na liwanag ng buwang-liwayway, ang mahahabang hanay ng mga monghe ay lumutang sa manipis na ambon patungo sa oratoryo ng katedral. Isang kalansing ng mga trangka ng panlabas na pinto ang sumira sa mala-kristal na kapayapaan sa loob ng simbahan. Nanguna sa banal na prusisyon, isang acolyte ang naglinis ng daan gamit ang isang umuusok na insensaryo, iniuugoy ang butas-butang metal pabalik-balik na parang pendulum. Ang mahahabang hanay ng mga upuang kahoy na may terasa ay magkakarap sa isang malawak na pasilyo sa gitna. Ang mga upuan sa unahan ay pantay sa sahig, habang ang mga hanay sa likuran ay nakadikit sa mga dingding. Ang bawat upuan ay pag-aari lamang ng isang monghe, maliban sa mga itinalagang upuang panauhin na pinakamalapit sa mga dingding sa likuran. Ang mga hanay ng mga pari ay naghiwa-hiwalay, at ang bawat lalaki ay nakahanap ng daan patungo sa kani-kanilang upuan.

Magkasamang lumapit sina prayle Ivan at Odino at naglakad sa iisang pasilyo. Ilang upuan pa lang ang layo, huminto si Ivan at bumulong sa harap ng mga prayle na sina Clodius at Greville, “Mayroon ka pa bang ibang daga, Clodius?” sagot ni Clodius na may mapanghamong titig. Ngumisi si Ivan at nagpatuloy habang huminto si Odino at tinapik ang tuktok ng ulo ni Greville. “Nahuli niya si Friar Greville, dito!” Tinampal ng maasim na monghe ang kamay ni Odino. Humaglak si Odino at sumunod kay Ivan habang umuungol si Greville, “Malapit na ang araw mo, Odino!” “Huwag mo silang pansinin,” pang-alih ni Clodius kay Greville gamit ang mataas na baba at naninigas na labi, “Kahit wala ang Abbot, makikita natin silang dalawa na nagpapakumbaba.”

Ilang upuan ang naupo, at napansin ang upuan sa ibaba niya, napangiti si Ivan, “Nicholas!” Isang batang prayle na matinkad ang balat at naka-itim ang tumingala at ngumiti sa kanya. Ilang buwan nang wala sa Abbey, nanatiling pari ng bayan si Prayle Nicholas sa kalapit na nayon ng Murat. Nagsalita si Nicholas, “Bumalik ang alibughang monghe!” Natawa si Ivan at nagtanong, “Kumusta naman ang mabubuting tao ng Murat?” “Kailangan na kailangan nila ng gabay.” Tumango si Ivan bilang pagkumpirma. Lumapit si Odino at nang makita si Nicholas, bigla itong huminto. “Nilililang ba ako ng mga mata ko?” Nagmadaling lumabas si Odino, tumayo si Nicholas, at nagyakapan ang dalawang monghe. “Masaya akong makita kayong muli,” sagot ni Nicholas.

Bumulong si Odino nang pilyo sa kanyang tainga, “Kumusta naman ang balo ng sapatero?”

Bumuntong-hininga si Nicholas at umiling sa sahig. "Sinusubok niya ang pananampalataya ko, kapatid." Nagtawanan sila nang lumingon ang mga kalapit na ulo upang ipakita ang mga mukhang karapat-dapat sa matinding pagtitibi. Pinigilan ng dalawang prayle ang kanilang mga sarili at naupo. Tumunog ang kampana ng tore ng Abbey at tumahimik ang pagtitipon.

Mula sa upuan sa harapan, isang batang prayle ang tumayo at humakbang patungo sa isang plataporma na nasa gitna ng pasilyo. Sa itaas ng plataporma ay nakapatong ang isang napakalaking bukas na binding ng Banal na Kasulatan. Inikot niya ang prop, yumuko nang may paggalang, at hinalikan ang libro. Tumikhim siya, itinuro ang mga pahina nito at binasa nang malakas, "Sa aba ng mga tumatawag sa masama na mabuti at mabuti." kasamaan, na nag-aaring kadiliman na pinakaliwanag at liwanag na pinakadiliman, na—"

"*Tumili ka!*" Hinawakan ng pari ang plataporma at tumalikod; masusing hinahanap ang pinagmulan ng nakakakilabot na boses na tumatagos sa hangin. Mahigit isang daang pares ng nanlalaking mata ang nakamamanghang dumaan sa kanya at patungo sa Santuwaryo. Napanganga ang mga mata. Halos lahat ng mga monghe ay nakarinig na ng tunog na iyon dati, ngunit pareho ang kanilang ekspresyon ng pagkalito.

Tumayo nang malakas si Abbot Vonig, nakasimangot. Lahat ng mata ay nakatuon sa kanya. "Inaasahan kong lahat maliban sa Mababang Konseho ay makabalik sa dormitoryo. Agad!" Tinalikuran ni Nicholas at ng isandaang iba pang mga monghe na nahahirapan at nababagabag ang kanilang mga alaala sa umaga, tumalon at nagsama-sama patungo sa pinto. Tinawag sila ng Abbot, "Magpatirapa kayo sa inyong mga selda at ulitin ang inyong mga gawa ng pagsisisi, hanggang sa sabihin ko na hindi!" Tatlumpu't tatlong nakatatandang monghe ang natitira, kabilang sina Ivan, Odino, Clodius at Greville.

Nang lumabas ang huling pari at maisara ang pinto ng katedral, humarap si Vonig upang siyasatin ang natitirang bahagi ng kongregasyon na may mga nagtataking mukha; ang kanyang sariling mukha ay nagliwanag sa galit, nababaluktot sa pandidiri. Mas maraming tili ang umalingawngaw. Habang ang nag-aalab na mga mata ni Vonig ay dumadaloy sa mga hanay ng mga monghe, ang mga nakayukong ulo ay nakayuko at ang mga mausisang mata ay mabilis na bumagsak sa sahig.

"Sino sa inyo ang may kasalanan? Umamin kayo!" Walang paring umamin. Lumingon si Vonig at padabog na pumunta sa plataporma. "Sige, kung gayon; pumwesto na kayo!" Agad silang sumunod, batid ang kasunod na rutina: Sa bawat bagong Grotesque na isinisilang, lahat ay nagbayad ng halaga— lagi nilang ginagawa, at gagawin nila ngayon, gaya ng gagawin nila sa maraming pagkakataon sa hinaharap. Nang sama-sama, tumayo ang mga prayle ng Lower Council, bumaba mula sa mga hanay ng hagdan-hagdang upuan, at nagtipon sa gitnang pasilyo. Bawat isa ay lumuhod, pinagsalikop ang mga kamay sa kanyang likuran.

Bago ang Santuwaryo, naghanda ang tatlong imbestigador at binuksan ang pinto nito— wala. Maingat na pumasok ang mga monghe sa madilim na loob nito. Maliban sa ilang roba-

natatakpan ng mga estatwa, pedestal, at iba pang mga kagamitang pangrelihiyon, ang silid ay nanatiling walang laman.

“Hiss!” Napatingin sila pataas at natuklasan ang Grotesque na may nakabukang mga pakpak at maitim na buhok, na nagpapakita ng mapurol na parang asong pangil at nakadapo sa mabatong pasamano malapit sa kisame. Nagpakawala siya ng sunod-sunod na galit na mga salita, kakaiba at kakaiba sa pandinig —ang wika ng mga Anghel.

Nakatitig sa plataporma sa mga ahit na ulo na mapagpakumbabang nakayuko, lumington ang Abbot ang kanyang atensyon sa librong nasa harap niya. Binuklat niya ang mga pahina nito, ang kanyang leeg at tainga ay namumula sa galit habang ang mga tili at wikang banyaga ay patuloy pa ring umuungol. Bumalik ang isa sa anim na imbestigador, hawak ang isang sugat sa kanyang panga. Tumulo ang dugo sa pagitan ng kanyang mga daliri at nagkalat sa sahig.

“Iwan mo na kami,” tugon ng Abbot. “Gamutin mo ang iyong sugat.” Yumuko ang monghe at nag-iwan ng mahabang bakas ng pagdidilig patungo sa pintuan ng katedral habang ang mga sigawan at tili ay nagpapatunay sa patuloy na pagpupumiglas sa Santuwaryo.

Maya-maya, lumapit ang dalawa niyang kasama, nakikipagbuno sa isang nagpupumiglas na Grotesque na nakabalot sa suot ang damit ng isang monghe . Pinahinto sila ng Abbot sa plataporma at hinawakan nila siya sa sahig. Pabulong ngunit mapilit, ipinagpatuloy niya ang kanyang pagsigaw ng mga paghatol ng mga Anghel.

Itinusok ni Vonig ang isang daliri sa mga banal na kasulatan at sumigaw sa kanya at sa kanyang kongregasyon, “At sinabi ng Panginoon, Yumaon ka, bumaba ka; sapagkat ang iyong mga tao ay sumira na!” Dumagundong ang kanyang galit sa mga lumilipad na sandigan ng kisame. Sinulyapan ng Abbot ang mahahabang mukha ng mga pari . Isang tila kakaibang kalmado ang bumalot sa kanya; ang kanyang mga anyo ay nagbabago kasabay ng isang ganap na kakaibang pag-iisip. Dahan-dahan niyang isinara ang libro, tinapik ang pabalat nito, at tinitigan ito.

Itinaas niya ang aklat mula sa plataporma, itinaas ito, at inihagis —bumagsak ang aklat sa sahig sa pagitan ng mga monghe. Habang nakayuko sa plataporma, sumigaw siya habang ang mga protesta ng Grotesque ay nagpapahiwatig ng kanyang panunuya, “Huwag kang magkakaroon ng ibang mga diyos sa harap ko! Huwag kang gagawa para sa iyo ng anumang larawang inanyuan, o anumang wangis ng anumang bagay na nasa langit, sa lupa, o sa tubig sa ilalim ng lupa! Huwag kang yuyukod o maglilingkod sa kanila, sapagkat ako ay isang mapanibughuing Diyos, na aking dinadalaw ang kasamaan ng mga ama sa mga anak hanggang sa ikatlo at ikaapat na salinlahi ng mga *napopoot* sa akin!”

Matamang pinagmasdan sila ni Vonig, ngunit parang isang ama sa kanyang mga anak na suwail, sinusubukang kumbinsihin ang kanyang sarili na ang mga ito ay hindi masasamang tao. Bilang kanilang Abbot, ang kanilang pagkabigo ay kanyang pagkabigo; ang kanilang pagkakasala ay kanyang pagkakasala. Gayunpaman, ang mga tao ay mga tao, banal man o hindi, sabi ng Abbot sa kanyang sarili. Kahit na

kung paanong hinangad ni Adan ang balakang ng isang babae —ang pagnanasa ay pagnanasa, sa masamang puso o dalisay, tulad ng isang nagliliyab na ahas na nakakakilala sa balakang ni Adan . Mula unggoy hanggang monghe, ang mga pagnanasa ng laman ay nakabaon sa plano ng Paglikha. Kinumpirma ng bagong Grotesk na ito ang paniniwala ni Vonig—na ang Tao ay patuloy na susunod sa mga Batas ng Paglikha, kahit na kapalit ng sarili niyang mga batas ng pananampalataya.

Umikot ang Abbot sa plataporma at naglakad sa gitna nila. "Ikaw," sinipa niya ang isang monghe, "Ano ang gagawin ko sa bagay na iyan?"

Sumagot ang nagulat na pari, "Hindi ko alam, Abbot. Hindi akin iyon."

"Sa iyo na ang lahat ng iyan," saway ni Vonig sa kanya. "Isa kang Konsehong Prayle!" Lumipat siya sa isa pa, "Ikaw! Saan ko ba hindi ilalagay iyan?"

Sumagot ang pangalawa, "Nasa itaas ng katedral?"

"At bakit hindi?" tanong ng Abbot.

"Puno na."

"Ganoon nga—wala nang natitirang espasyo."

"Siguro sa Notre Dame?"

"Ah, pero hindi na sila tumatawag pa."

Isang ikatlong monghe ang nagsalita, "Abbot, may alam akong banal na lupain sa hilaga—isang bagong katedral. Maaari ba nating ipadala ang regalo kay—"

Lumingon si Vonig at pinutol siya, "*HINDI!* Wala nang aalis sa kanila sa bakuran ng mga monasteryo ng Konseho!

Nakumbinsi namin ang bawat orden ng Santa Sede na sina Gardiens at Canello ay puno ng mga dalubhasang panday ng bato, na umuukit ng mga ito—ng *mga regalong ito!* Sana ay maging dalubhasa kami sa aming mga sarili. Hindi, hindi mga regalo.

Mga kasalanan! Sa iyo—nakasara sa bato! Tama na!"

Inalis ng monghe ang tingin mula sa matalim na titig ni Vonig. Lumingon si Vonig at naglakad sa pagitan nila, "Tipunin ninyo ang ganito karami. Ang mga estatwa ay mga walang-kupas na talaan lamang ng inyong mga kasalanan—mga talaang nasa bato na magbibigay sa inyo ng makatarungang karapatan sa Impiyerno. At itong *Babaeng-Mukhang-Mukhang-Bato* ng Gatestone—"

Agad na bumuhos ang mga imaheng makamundo sa isipan ni Ivan —mga baluktot na larawan ng kanyang pinapangarap na pagsasama kay Lucifael. At natuklasan niya na ang pagtatagpo sa hatinggabi ay hindi pala panaginip gaya ng una niyang inaakala.

"Nakakaakit siya, hindi ba? Hinog at handa? At oh, sabik na sabik na palugdan—"

Nanlaki ang mga mata ni Ivan sa nakatali at nagpupumiglas na Grotesque, at sa ganap na pagkaunawa sa dating hindi namamalayan at direktang papel na ginampanan niya sa paglikha nito.

"At kapag nakamit mo ang kapahamakan, marahil ay sasalubungin ka ng Patutot na Espiritu ng iyong pagnanasa sa

Impiyerno at aliwin ka gaya ng dati Niyang ginawa. Gayunpaman, dahil hindi ka na Niya kakailanganing tuksuhin gamit ang Kanyang nakapandiring at masasamang alindog upang ikaw ay mahulog, marahil ay aliwin ka Niya sa Kanyang tunay na anyo—tulad ng isang kasuklam-suklam na Ahas o isang Dragon. At kung ang Babaeng Multo ay talagang ang Diyablo mismo? Oh, nga, marahil ay aliwin ka Niya sa mga paraang hindi mo kayang makuha. Marahil ay maaari Niyang dungisan ang iyong katawan habang ikaw ay sumisigaw—gawin ang Kanyang gusto sa iyo—magpakailanman. Oh ang mga mapanlikhang paraan na magagawa Niya ito—ang maraming pagpapahirap. Mabibilang mo ba ang mga ito—ang walang katapusang mga paraan na magpapaiyak kahit sa pinakamatigas na lalaki sa mga luha ng isang mahinang babae—sa buong panahon, nagliliyab—walang hanggang pagsigaw sa ap ng Impiyerno?” Napasimangot si Vonig sa dami ng mga ito. Kinuha niya ang mga Kasulatan mula sa sahi, Hinalikan niya ito, at naglakad pabalik sa plataporma. Ibinagsak niya ito nang malakas, ang kanyang poot ay umalingawngaw sa buong katedral.

Tiyak si Ivan na ang kanyang pag-amin ay maaaring magdulot ng panganib sa kaligtasan ni Lazarus at, tulad ng nakagawian ng sinumang matuwid at mapagsanggalang na magulang, sinunod niya ang kanyang likas na ugali at walang inialok. Ang patuloy na pagrereklamo ng Abbot ay naglaho sa walang katuturan na bulong habang pinaglalaman ni Ivan ang kanyang bagong Demonyo sa loob: ang bagong isiniwalat na paniwala na siya ay ama ng *pangalawang anak*. Nakakadiri—isang pangalawang Lazaro—isang karagdang krus na dapat pasanin. Itinikom niya ang kanyang panga at itinuon ang kanyang tingin sa mga batong nasa ilalim niya.

Nagulat si Ivan nang patakan ng Abbot ang pawis sa kanyang noo at sumigaw, “May mga tamad na kamay sa atin! Makikita ko silang abala muli—nagtatayo ng bagong kampana para sa Abbey!” Itinaas niya ang kanyang ulo at hinanap ang madilim na itaas na bahagi ng pakpak ng katedral.

Pinagsalikop niya ang kanyang mga kamay at, sa mahinahong boses, ibinahagi niya sa kanila ang kanyang pangitain, “Ito ay magiging mas mataas at mas malalim. Ito ay magiging mas malaki sa paanan kaysa sa tuktok at magkakaroon ng mga terasa na sapat upang magkasya ang isang libong Grotesque. Una, sikat ng araw; ang tore ay tatayo nang sapat na mataas sa kalangitan upang hindi kailanman lumubog ang araw sa mga Demonyong batong ito. Kung kinakailangan, ang tore ay tatagos sa mga ulap. Pangalawa, banal na lupa; ang isa sa inyo ay ikulong sa loob ng tore, na nagdarasal sa lahat ng oras at tutunog ka ng kampana bilang pagsisisi sa nalalabimong mga araw. Sa ganoong paraan, ang tore ay magiging mas banal kaysa sa ating katedral. Panghuli, para maitaboy ang Kasamaan, gagawin nating pabilog ang tore, upang ang iyong mga kasuklam-suklam na imahe ay nakaharap sa lahat ng direksyon. Makikita ng Diyablo ang iyong mga batong Grotesque mula sa bawat burol at lambak sa mundo at matatakot sa mga lupang ito. Ngayon, maaari mong sabihin sa akin na ang konstruksyon Hindi posible ang gayong tore. Kung gayon, simple lang ang sagot ko sa iyo: Ipapakita mo sa akin kung bakit hindi ito posible—sa pamamagitan ng *pagtatayo* nito. Ano na ang masasabi mo ngayon?”

“*Tirit!*” Gumalaw ang Grotesque habang pinagbubuntunan ito ng dalawang prayle. Naikuyom ni Ivan ang kanyang panga.

“Tumayo kayo,” sigaw ni Vonig. Nagsama-samang tumayo ang mga monghe.

"Ang Grotesque na ito ay ibibilad sa araw sa unang liwanag at sa gayon, gagawing bato." Pagkatapos ay ipapadala ko ito sa Italya—sa Canello ng Umbria —para sa paglalagay. Kasama nito, magpapadala ako ng liham kay Abbot Domingus, na nag-uutos na ang sinumang Grotesque na ipinanganak sa kanyang ang monasteryo ay ipapadala *rito*. Mula sa panahong ito, aming papasanin ang aming mga kasalanan at ang sa aming mga kapatid na Italyano."

"Sa banyo," tahol ni Vonig. "Itali mo ito sa isa sa mga haligi ng paliguan, at bantayan mo ito nang mabuti hanggang kinabukasan," Sa isang maikling pagkaway ng kamay, pinaalis niya ang dalawang monghe at dinala nila ang nakakainis na Grotesque palabas ng simbahan. Ibinalik niya ang kanyang atensyon sa mga monghe, "Tulad ng alam na alam ninyo, simula nang matagpuan namin ang Grotesque kaninang umaga; ang makalamang pagsasamang ito ay tiyak na naganap noong nakaraang gabi. Kung wala sa inyo ang ama nito, ako Inaasahan kong kakausapin kayo ng bawat isa sa mga pari at eskudero na naglilingkod sa ilalim ninyo. Kung may isa sa inyo ang makatuklas kung sino ang ama ng Demonyong ito, inaasahan kong ipaalam ninyo agad sa akin. At hindi ko na kailangang ipaalala sa inyo na ang pagpupulong na ito ay para lamang sa mga Prayle ng Mababang Konseho. Ang pagbanggit sa mga bagay tungkol sa Konseho o ang pagbanggit sa Gatestone ay may parusang kamatayan." Itinulak ni Vonig ang plataporma, "Ibabalik ko ang aking Abbey! Ngayon, umalis na kayo sa aking paningin!" Nang magkakaisa, lumingon ang mga Prayle ng Konseho at naglakad patungo sa pinto. Dahil dito, yumuko ang Abbot at hinimas ang kanyang sentido.

Huling pumasok si Ivan sa pinto nang tawagin siya ni Vonig, "Priya Ivan!"

Nanigas si Ivan at dahan-dahang lumingon, ang puso ay nasa bibig niya.

"Opo, Abbot?"

"May gusto ka bang aminin?" Tumagal ang mga sandali na parang mga araw.

"Walang Abbot."

"Talaga?" Lumipas ang mas maraming araw.

Muling nagtanong si Vonig, "Itinatangi mo ba—may daga sa mga katakumba ninyo?"

"Isang daga?"

"Hindi ka papatay?" tanong ni Vonig sa ikatlong beses, may pagod na ngiti na gumapang sa kanyang mukha.

"Kung nakikita lang sana ng mga monghe ko ang kanilang tungkulin nang kasinglinaw ng inyong pinagpalang batang eskudero sa katakomba."

"Opo, Abbot." Sagot ni Ivan.

"Kailangan kong bisitahin muli ang bata, sa *lalong madaling panahon*—si Lazaro, hindi ba?"

"Pangalan niya 'yan."

"Kumusta ang kalagayan niya?"

"Siya ay malusog at aktibo; mabilis at bukas-palad sa panalangin at penitensiya; walang kinakapos," sabi ni Ivan nang may pagkibit-balikat.

"Kumusta si Lazaro sa mga tungkuling itinalaga mo sa kanya? Kailangan pa ba niya ng tulong doon? Isa o dalawang eskudero para sa tulong—marahil sa mas mahirap na mga araw? Kung gayon, ako

maaaring gawin ang mga kinakailangang shift ng paggawa."

"Wala na akong mahihiling pang mas makakatulong sa mga gawain sa katakomba kaysa kina Squire Lazarus at Friar Odino. Kaming tatlo ay higit pa sa sapat para sa lahat ng nakatalagang gawain, Abbot."

"Kawawa— ang kalagayan niya. Kawawang bata," dagdag ni Vonig, habang umiiling. Huminga siya nang malalim at binigyan si Ivan ng ilang karunungan mula sa banal na kasulatan bilang pamamaalam, "*Katotohanan... yamang ginawa ninyo ito sa isa sa pinakamaliit sa akin, ay ginawa ninyo ito sa akin.*"

"Opo, Abbot."

Nagtinginan sila sa mga mata.

Lumingon si Vonig at sinuri ang loob ng katedral—nakatitig sa mismong direksyon ng bagong tuklas na Grotesque. Tumigas ang kanyang noo at itinaas ang kanyang panga. "Maaari ka nang umalis."

Yumuko si Ivan at nagmamadaling lumabas ng katedral, mabigat sa puso ang kanyang bagong tuklas na kasalanan.

[Tapusin ang Kabanata 3]

Ang akdang pampanitikan na ito ay nilikha eksklusibo sa pagtatalaga ng

Edgar Allan Poe (1809—1849)

— Nawa'y manatili ang kanyang pamana sa ating lahat —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~